

Standard for utdanning i åndelig omsorg ©

Kjernekompetanser i åndelig omsorg for bachelorstudenter i sykepleie

Introduksjon

Denne EPICC-standarden for utdanning i åndelig omsorg beskriver de åndelige omsorgskompetansene som forventes av studenter i bachelor i sykepleie. Hvert kompetanseområde beskriver læringsutbyttet i forhold til kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Kompetanseområdene er basert på studier av åndelig omsorgskompetanse¹, som ble diskutert og kommet til enighet om under EPICCs undervisnings- og læringssamlinger 1 og 2². Vi påpeker betydningen av at kompetanseområdene praktiseres i en medfølende/ivaretagende relasjon og er fundert i en personsentrert og reflekterende holdning av åpenhet, nærvær og tillit, som er grunnleggende for sykepleiefaget som helhet.

Åndelighet

EPICC har valgt European Association for Palliative Care (EAPC)³ sin definisjon av åndelighet og en tilpasset versjon av National Health Service Education Scotland sin definisjon av åndelig omsorg (som gjenspeiler velvære så vel som sykdom).

Åndelighet: “Den dynamiske dimensjonen i menneskelivet som er relatert til hvordan personer, både som individer og fellesskap, opplever, uttrykker og/eller søker mening, hensikt og transendens, og måten de er knyttet til øyeblikket, til seg selv, til andre, til naturen, det betydningsfulle og/eller det hellige.

Det åndelige området er flerdimensjonalt:

1. Eksistensielle utfordringer (dvs. spørsmål knyttet til identitet, mening, lidelse og død, skyld og skam, forsoning og tilgivelse, frihet og ansvar, håp og fortvilelse, kjærlighet og glede).
2. Verdier og holdninger (det som er viktigst for hver enkelt person, slik som forholdet til seg selv, familie, venner, arbeid, ting, naturen, kunst og kultur, etikk og moral, samt livet selv).
3. Religiøs og livssynsmessig forankring (tro, overbevisning og praksis, forholdet til Gud, den ytterste virkelighet eller det transcendent).»

	KOMPETANSE	KUNNSKAPER (KOGNITIV)	FERDIGHETER (FUNKSJON)	HOLDNINGER (HANDLING)
1	EGEN ÅNDELIGHET Er oppmerksom på betydningen av åndelighet for egen helse og velvære.	<ul style="list-style-type: none"> - Forstår begrepet åndelighet. - Kan forklare innvirkningen som åndelighet har på personlig helse og velværegjennom livet, for en selv og andre. - Forstår innvirkningen av egne verdier og eget livssyn når en utøveråndelig omsorg. 	<ul style="list-style-type: none"> - Reflekterer over sine egne verdier og sitt eget livssyn og erkjenner at disse kan være forskjellige fra andre personers. - Tar vare på eget velvære. 	<ul style="list-style-type: none"> - Er villig til å utforske sitt eget og andres personlige, religiøse og åndelige livssyn. - Er åpen og respektfull overfor andres ulike uttrykk for åndelighet.
2	RELASJONELL ÅNDELIGHET Engasjerer seg i andres åndelighet og bekrefter deres livssyn og unike åndelige og kulturelle praksiser.	<ul style="list-style-type: none"> - Forstår andres måter å uttrykker sin åndelighet på. - Kjenner til ulike livssyn/religiøse oppfatninger og hvordan disse kan innvirke på personers svar på avgjørende livshendelser. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anerkjenner det unike ved andres åndelighet. - Samhandler med og ivaretar andres åndelighet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Er ansvarsfull, tilgjengelig og respektfull i møte med andres uttrykk for åndelighet og ulike livssyn-/religiøse oppfatninger.
3	ÅNDELIG OMSORG: VURDERING OG PLANLEGGING Vurderer åndelige behov og ressurser ved å bruke formelle eller uformelle tilnærminger, samt planlegger åndelig omsorg, ivaretar konfidensialitet og innhenter informert samtykke.	<ul style="list-style-type: none"> - Forstår begrepet åndelig omsorg. - Er klar over ulike tilnærminger til vurdering av åndelige forhold. - Forstår andre fagpersoners roller når det gjelder å utøveåndelig omsorg. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomfører og dokumenterer en vurdering for å identifisere åndelige behov og ressurser. - Samarbeider med andre fagpersoner. - Er i stand til å romme og forholde seg til følelser på en hensiktsmessig måte. 	<ul style="list-style-type: none"> - Er åpen, tilgjengelig og ikke-dømmende. - Er villig til å forholde seg til følelser.
4	ÅNDELIG OMSORG: INTERVENSJON OG EVALUERING Responderer på åndelige behov og ressurser i en omsorgsfull og medfølelse/ivaretagende relasjon.	<ul style="list-style-type: none"> - Forstår betydningen av ivaretagelse og medmenneskelig nærvær som del av åndelig omsorg. - Vet hvordan en kan tilpasse sin oppfølging av andres åndelige behov og ressurser. - Vet hvordan en kan evaluere om åndelige behov er blitt møtt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Erkjenner personlige begrensninger i utøvelsen av åndelig omsorg og henviser til andre ved behov. - Dokumenterer og evaluerer personlige, profesjonelle og organisatoriske forhold i utøvelsen av åndelig omsorg. 	<ul style="list-style-type: none"> - Viser medfølelse/ivaretagelse og nærvær. - Viser vilje til å samarbeide med og henviser til andre (profesjonelle/ikke-profesjonelle). - Er imøtekommende og aksepterende og viser empati, åpenhet, profesjonell ydmykhet og pålitelighet i søken etter åndelig støtte fra andre.